

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125/2013

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 (*în continuare – proiectul hotărârii Guvernului*) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne cu participarea Agenției Servicii Publice.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în scopul executării acțiunii stabilite în pct. 1.43 subpct. 1.43.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019.

Astfel, modificările Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova va spori calitatea și accesibilitatea serviciilor publice prestate pentru cetățeni.

Amendamentele propuse vor contribui la prevenirea riscului de lezare a drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, la educație și întreținerea copiilor, evitarea traficului de copii, precum și stabilirea unor condiții restrictive cu referire la perfectarea actelor de identitate copiilor minori, în cazul în care unul dintre părinți este cetățean străin și nu are drept de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, procesele operaționale la prestarea serviciilor de înregistrare la domiciliu și/sau la reședința temporară, se vor îmbunătăți, prin crearea oportunității fiecărui coproprietar de a folosi bunul proprietate comună pe cote-părți în măsura în care nu schimbă destinația lui și nu aduce atingere drepturilor celorlalți coproprietari.

În același timp, modificările înaintate vor oferi posibilitatea creșterii calității datelor referitoare la evidența locuitorilor din stânga Nistrului și ai mun. Bender, în special la gestionarea proceselor migraționale interne (înregistrarea la domiciliu/reședința temporară, radierea din evidență), fiind o problemă actuală, și anume neconformitatea informației din Registrul de stat al populației Republicii Moldova.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul este axat pe optimizarea procedurii de eliberare a actelor de identitate și înregistrare la domiciliu sau la reședința temporară.

Astfel, se propune modificarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 (*în continuare – Regulament*), ce vizează simplificarea procesului de înregistrare la domiciliu sau la reședința temporară și corelarea terminologiei și a normelor juridice conținute în acest act normativ.

În contextul intensificării fluxului migrațional al cetățenilor Republicii Moldova a sporit esențial și numărul copiilor născuți din părinți cetățeni ai Republicii Moldova și cetățeni străini, atât din căsătorii mixte, cât și în afara căsătoriei.

Prin urmare, se atestă cazuri frecvente de solicitare a pașaportului pentru această categorie de minori de către părintele cetățean străin, care nu are drept de ședere pe teritoriul Republicii Moldova. În aceste situații, ținând cont de legislația unor state, în special a statelor islamice, care este discriminatorie în raport cu persoanele de gen feminin, sporește riscul de lezare a dreptului cetățenilor Republicii Moldova la educația și întreținerea copilului.

În vederea prevenirii acestor riscuri, inclusiv a traficului de copii și cu scopul respectării prevederilor Legii nr. 241/2005 privind combaterea traficului de ființe umane și ale

Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților – victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.948/2008, se propune completarea literei e) din pct. 42, alineatul trei din Regulament cu un alineat nou care prevede că în cazul minorului al cărui unul din părinți este cetățean al Republicii Moldova, iar celălalt este cetățean străin și nu are domiciliu legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, la eliberarea pașaportului pe numele minorului este obligatorie declarația părintelui cetățean al Republicii Moldova, depusă în scris în fața persoanei responsabile din cadrul Agenției Servicii Publice, misiunii diplomatice sau oficiului consular sau autentificată de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție, din care să rezulte acordul pentru eliberarea pașaportului.

Totodată, în scopul optimizării proceselor operaționale la prestarea serviciilor de înregistrare la domiciliu și sau la reședința temporară, proiectul prevede corelarea normelor Regulamentului cu prevederile Legii nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese și cu ale Hotărârii Guvernului nr. 1518/2003 despre crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al străzilor din localitățile de pe teritoriul Republicii Moldova” cu care se află în conexiune.

Prin art.4 și 11 din Legea nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese și prin pct.5 subpct. 2) și pct. 28 subpct. 8) din Regulamentul cu privire la atribuirea, schimbarea denumirii arterelor de circulație și/sau a zonelor de circulație publică și numerotarea obiectelor adresabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1518/2003 s-a stabilit că în cazul în care clădirea are mai multe intrări principale, fiecărei intrări i se atribuie o adresa separată. Adresa separată se atribuie și intrărilor în locuința proprietate comună divizată pe cote părți, înregistrată în registrul bunurilor imobile cu un singur număr cadastral.

Normele actuale ale Regulamentului prevăd că în cazul înregistrării persoanei la domiciliu sau la reședința temporară în locuința proprietate privată asupra căreia aceasta nu are dreptul de proprietate și nu dispune de document ce atestă dreptul de folosință este necesară declarația de primire în spațiu locativ a proprietarului sau a coproprietarilor locuinței, iar articolul 546 din Codul Civil (republicat: Monitorul Oficial nr.66-75/132 din 01.03.2019) stabilește că fiecare coproprietar are dreptul de a folosi bunul proprietate comună pe cote-părți în măsura care nu schimbă destinația lui și nu aduce atingere drepturilor celorlalți coproprietari.

Prin urmare, amendamentele propuse vin să asigure realizarea drepturilor respective prevăzute de Codul Civil, prin completarea punctului 103, lit. a) din Regulament cu o normă care prevede, că în cazul în care pentru fiecare intrare principală în cota-parte din locuința proprietate comună pe cote-părți, înregistrată în Registrul bunurilor imobile cu un singur număr cadastral, i s-a atribuit o adresă separată, declarația de primire în spațiul locativ pentru înregistrarea la domiciliu sau la reședința temporară a persoanelor într-o cotă-parte din locuința respectivă se depune doar de către proprietarul/coproprietarii acestei cote-părți.

O altă problemă ce ține de evidența locuitorilor Republicii Moldova o constituie neconformitatea informației din Registrul de stat al populației (RSP) privind înregistrarea la domiciliu și/sau la reședința temporară a locuitorilor din stânga Nistrului și municipiului Bender după data de 1 ianuarie 1993.

În pofida faptului că cadrul normativ prevede că evidența la domiciliu sau la reședință temporară este parte componentă a sistemului unic integrat de înregistrare și actualizare a datelor în RSP sau, după caz, în fișierul manual de evidență a persoanelor, o bună parte din locuitorii din această regiune, nu sunt luați în evidență pe motiv că până în prezent nu au solicitat eliberarea actelor de identitate naționale sau nu au solicitat schimbarea adresei de domiciliu și/sau reședinței temporare la subdiviziunile structurale ale Agenției Servicii Publice. Înregistrarea acestora s-a produs în localitățile din stânga Nistrului și municipiului Bender și nu a fost actualizată în RSP pe motivul lipsei schimbului informațional dintre ambele maluri ale Nistrului. La eliberarea primului buletin de identitate, în schimbul pașaportului de tip sovietic, în care mențiunea privind domiciliul

a fost aplicată la înregistrare în localitățile din stânga Nistrului și municipiului Bender, data înregistrării la domiciliu sau la reședința temporară a acestei categorii de persoane se indică data adresării, deși de facto aceste persoane domiciliază timp îndelungat pe adresa respectivă.

Luând în considerare că pct. 88 și pct. 90 din Regulament, prevăd că înregistrarea persoanelor la domiciliu sau la reședința temporară are ca scop evidența locuitorilor Republicii Moldova și nu stabilește drepturile acestora asupra locuinței, propunem completarea Regulamentului cu pct. 123¹ care să prevadă ca în cazul în care înregistrarea la domiciliu sau la reședința temporară a persoanei s-a produs în localitățile din stânga Nistrului sau în municipiul Bender după 1 ianuarie 1993, actualizarea informației respective în Registrul de stat al populației sau în fișierul manual se va efectua în temeiul declarației pe proprie răspundere a acestei persoane, depusă concomitent cu cererea pentru eliberarea actului de identitate sau, după caz, cu aplicarea mențiunii respective în actul de identitate eliberat de autoritățile Republicii Moldova.

Această normă va contribui la sporirea calității datelor referitoare la evidența locuitorilor din stânga Nistrului și ai municipiului Bender, în special la gestionarea proceselor migraționale interne (înregistrarea la domiciliu/reședința temporară, radierea din evidență).

5. Fundamentarea economico-financiară

Modificările propuse la Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125/2013 nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect nu necesită modificarea cadrului normativ sau elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile articolelor 8 și 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului hotărârii Guvernului cu alte acte normative, precum și privind respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect, după recepționarea avizului Ministerului Justiției referitor la rezultatele expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Alte expertize nu au fost efectuate

Secretar de stat

Gheorghe BĂLAN